

Lucrare scrisă la limba și literatura română

Semestrul I, CLASA A XII-A

Subiectul I Citește următorul text:

În copilăria mea din Berceni, făceam iarna un derdeluș în spatele blocului, pe o pantă lungă care cobora într-o alee lăturalnică. Ne îngrămădeam acolo, cu săniile, niște zeci de copii, ne ciocneam și ne bușeam în săniile de lemn cu tălpi de fier, ne lăsam pe burtă și alunecam la vale, zborul era foarte scurt, ca apoi să ne adunăm din zăpadă și să fugim cu toate puterile sus, în capul pantei, ca să alunecăm iar. Era treabă serioasă și o făceam cu preocupare și efort. Erai deschis la palton, cu fularul vraște, cu căciulile alea oribile pe care ni le cumpărau mamele căzute pe ochi, cu pantalonii fleșcă.

Mi-am revăzut acu' ceva vreme cartierul copilăriei de școală generală. Totul se micșorase. Blocurile, aleile, grădinile, fosta mea școală. Mă simțeam ca o Alice care stă pe scaune de copil, trece de-a bușilea prin uși minuscule, bea ceai din cești cât buricul degetului mare și mănâncă felii de cozonac cât aspirinele. Doar salcîmii plantați de tata păreau mai mari. Am fost să-mi văd și derdelușul. Panta aia colosală era o biată cocoșă, o gîlmă, un zvîc de pămînt, o moviliță sărăcană, un sughiț pietrificat, un nimic. Am rămas dezarmată, cu mîinile atîrnînd dezolate, și am urcat muntele din doi pași. Copilăria mea zăcea acolo, dezumflată.

La fel mi-a părut și casa bunică-mii în care zăceam cu lunile, vara. O mogîldeață. Cotloanele întortocheate și întunecoase în care obișnuiam să mă ascund – niște ghimirlui, oglinda uriașă cu apele brumate, rama masivă, aurie, un baroc care-ți dădea dureri de cap – micșorată și ea cît să mi văd doar capul și umerii, sobele de teracotă – sărăcite și intrate la apă. Pînă și tabloul lor din tinerețe, bunica și bunicul la o nuntă – ceva cît un timbru. Țin minte tabloul ăla, mă uitam la el înainte să adorm. Bunică-mea și bunicu-miu stau țepeni, umăr la umăr, și se uită fix în aparat. Plutește acolo un aer de solemnitate care urcă în valuri din imagine și-i deranjează contururile. Ei doi sînt caraghioși, fotograful a retușat imaginea și le-a făcut obrazii de un roz neverosimil, au gene lungi, rimelate. Pielea fețelor e perfectă, întinsă, neridată, un zîn și-o zîină, un serafim și-o serafimă văzuți printr-un filtru dulce de Instagram.

Cînd erai mic, și ai tăi erau oameni din neamul uriașilor. Te cățării atîrnat de poalele mamei ca un pisoi pe perdea. Capul ei era undeva foarte sus, în haloul de bec electric, strălucitor. Buclele ei negre întunecau lumea, ochii ei albaștri erau fardați cu un creion dermatograf cît o lopată. Iar taică-tu era un Big Foot care apărea iernile cu un brad gigantic în pragul ușii. Sau aducea din piață pepeni cît masa rotundă din sufragerie. Și pantofii lui aveau mărimea 400, iar cu cămășile lui puteai înveli tot blocul. Lumea era mare, problemele tale păreau mici.

Acum, la inversul vîrstelor, uite că nu mă mai încap lumea pe care o cunoșteam. Totul pare căzut în derizoriu, micit, cojit, decolorat, de-a curmezișul amintirilor strălucitoare pe care credeam că le am. Mă văd peste niște ani cum o să cresc monstruos, cît mama și tata la un loc, cum o să mă încălț într-un picior cu metrul de pe linia Berceni-Pipera, iar în celălalt cu tramvaiul 41. O să fiu o mamaie monstruoasă, cu gușile revărsate peste oraș, o Godzilla cu baston, iar la fiecare pas urieșesc al meu o să vă tremure paharele de apă de pe masă și o să clinchetească țurțurii de cristal ai candelabrelor. O să fiu atît de bașoaldă și bătrîină că n-o să mă mai încapă Bucureștiul și o să mă aplec să mă uit la copilăria mea cu o lupă super-puternică în care o să văd oglinda ca o paietă strălucitoare a bunică-mii, aia cu rama barocă. Ce-o să văd în oglindă n-o să-mi placă.

(Selma Iusuf, *Cum se micșorează lumea, în „Dilema veche”, 30 noiembrie-6 decembrie 2017*)

A. 1. Explică sensul secvenței „la inversul vîrstelor”.

2. Indică schimbările pe care le observă autoarea, revăzând spațiile copilăriei și evocând evenimente și persoane din vremuri de odinioară.

3. Identifică elementele care conturează portretul oamenilor dragi din copilăria autoarei.
4. Precizează ce atitudine adoptă autoarea, în fragmentul dat, prezentând tabloul din tinerețea bunicilor.
5. Comentați titlul articolului, prin raportare la conținutul acestuia.

B. Redactează un text, de 150-300 de cuvinte, în care să argumentezi importanța raportării adultului la amintiri, făcând referire la textul suport.

Subiectul al II-lea

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale simbolismului.

Orașul mic te fură-ncet
Cu ale lui tăcute strade,
Cu oameni proști, dar cumsecade,
Ce nici nu știu că sunt poet.

Cu centrul intim și cochet,
Și fără case cu arcade;
Orașul mic te fură-ncet
Cu ale lui tăcute strade.

Prin umbra parcului discret,
Nu se strecoară mascarade
Și nu s-aud în el tirade
Despre-al politicii secret. --

Orașul mic te fură-ncet.

(Alexandru Macedonski, *Rondelul orașului mic*)

Subiectul al III-lea

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți tema și viziunea despre lume, reflectate într-un text poetic modernist studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

-evidențierea a două trăsături ale textului poetic indicat, care fac posibilă încadrarea într-o tipologie, într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau orientare tematică;

- prezentarea temei/temelor textului poetic, prin referire la două imagini/idei poetice/secvențe comentate;

-ilustrarea a două elemente de structură și compoziție ale textului poetic, semnificative pentru evidențierea viziunii despre lume a autorului, din seria: titlul, imaginar poetic, motiv literar, figuri de stil, elemente de prozodie.